

Nieuwsbrief nr. 22 (november 2007)

Lezing 12 november

'Goudse jezuieten en jezuieten te Gouda' : ruim twee eeuwen geloof en cultuur nader bekeken. Chr. Geref. Kerk, Hoge Gouwe 141, aanvang 20.00 uur. Spreker: Pater Paul Begheyn SJ

In 1545 sloot de Goudse priester Claes Floris zich als tweede Nederlander aan bij de vijf jaar eerder opgerichte Broederschap van Jezus, beter bekend onder de naam van Sociëteit van Jezus of jezuietenorde. Zijn leven en werken, dat zich afspeelde in grote delen van Westeuropa, is exemplarisch voor de mobiliteit en pastorale inzet van de eerste generaties jezuieten. Een dertigtal Gouwenaars zou tot ver in de achttiende eeuw zijn voorbeeld volgen. Zij waren actief in de Zuidelijke Nederlanden, Duitsland, Oostenrijk, Argentinië, en allerlei plaatsen in Nederland, waaronder hun geboorteplaats. In Gouda werd in het begin van de zeventiende eeuw een statie gesticht in de Keizerstraat. Jezuieten uit de Noordelijke en Zuidelijke Nederlanden waren hier tussen 1611 en 1773 actief. Vervolging van overheidswege en conflicten met wereldheren maakten de pastorale werkzaamheden niet altijd even eenvoudig. Dankzij talloze schenkingen waren zij in staat om hun statie te verfraaien met kerkzilver en andere kunst. Daartoe behoort ook het schilderij van Cornelis Schut, voorstellend 'De kroning van de Heilige Maagd', dat op 10 mei 2006 door museumgoudA werd verworven.

Pater Paul Begheyn SJ, directeur van het Nederlands Instituut voor Jezuieten Studies te Amsterdam, en tevens archivaris van de Nederlandse jezuieten te Nijmegen, zal een lezing houden over bovenstaand onderwerp.

Uitgave bundel nummer 32, boek van stadsdokter W.F. Büchner

Gouda was in de eerste helft van de negentiende eeuw een stad in verval. Veel bedrijven leidden een kwijnend bestaan, terwijl de bevolkingsontwikkeling stagneerde. In de smalle straten en stegen was de armoede zichtbaar aanwezig. De meeste arbeiders woonden met hun grote gezinnen in lage bedompte huizen, waarin elke vorm van comfort ontbrak. Het eten was karig en het drinkwater kwam uit de vervuilde grachten. Vuilnishopen verspreidden een verpestende stank. Besmettelijke ziekten als pokken en cholera hadden vrij spel met het onvermijdelijke gevolg dat de gemiddelde leeftijd laag was. Alcohol was voor menig Gouwenaar het middel bij uitstek om zich gedurende een korte periode aan dit deprimerende bestaan te onttrekken. Tegen deze achtergrond schreef stadsdokter Willem Frederik Büchner in 1842 zijn Bijdragen tot de geneeskundige topographie en statistiek van Gouda. In al zijn beknoptheid is dit boek tot op de dag van vandaag de belangrijkste informatiebron over Gouda in de eerste helft van de negentiende eeuw. Wat de studie zo bijzonder maakt, is de verrassende onderwerpkeuze, de heldere structuur, het gebruik van statistiek, de grote kennis van zaken en het heldere taalgebruik. Aangezien het geschrift zelfs antiquarisch nauwelijks meer verkrijgbaar is, heeft de Historische Vereniging die Goude haar 75-jarig bestaan aangeprezen dit boek opnieuw uit te geven. Aan deze heruitgave gaat een biografische schets van Büchner vooraf, geschreven door Nico Habermehl.

Het rijk geïllustreerde boek is voor leden van die Goude tot en met 31 december 2007 te koop voor € 10,-. Daarna is de ledenprijs € 12,50. Voor niet-leden bedraagt de prijs € 15,-.

Ledenwerfactie

Tijdens en rondom de Cultuurmarkt van 8 september en bij de Erasmus boekenmarkt van 27 oktober hebben we ongeveer dertig nieuwe leden kunnen inschrijven. Alle nieuwe leden heten we van harte welkom! Natuurlijk verliezen we ook leden door overlijden en verhuizingen. Ons netto totale ledenaantal bedraagt nu 874 leden.....een respectabel aantal. Maar het streven is nog steeds een vereniging van 1000 leden. Iets wat de gemeente Alphen aan de Rijn lukt, moet toch zeker ook in Gouda mogelijk zijn! Tot 1 januari 2008 loopt de ledenwerfactie nog met een welkomstgeschenk voor ieder nieuw lid met een gratis boek naar keuze over de historie van Gouda. Kent u nog iemand uit uw omgeving met een hart voor (oud) Gouda die nog geen lid is van die Goude? Neem dan actie en meldt hem of haar aan!

75 jaar jubileum die Goude

We kunnen terugzien op een zeer geslaagde avond met een verrassende ontvangst door bestuursleden en figuranten in kleding en in stijl van de negentiende eeuw. In de eerstvolgende Tidinge zal aandacht worden besteed aan dit zeer geslaagde jubileumfeest. Veel leden hebben de moeite genomen om ons per e-mail of post hun waardering voor deze avond over te brengen. Hiervoor onze hartelijke dank! Om nog even de sfeer te proeven ziet u enkele van de vele foto's in

deze Nieuwsbrief. Wilt u nog eens terugkijken op deze feestelijke avond in de tijd van stadsdokter Büchner, kijk dan op onze website naar een andere (en betere) selectie van deze foto's.

Aanmelden

Wilt u ook meedenken en -werken binnen Historische Vereniging die Goude en bent u nog geen lid? Zijn er binnen uw vrienden- en kennissenkring mensen enthousiast te maken voor die Goude?

Schroomt u niet om contact op te nemen: info@diegoude.nl